

SOODLA HV RIIGI ERIPLANEERINGU DETAILSE LAHENDUSE ESKIIS - LISA 1**KOOSTÖÖ TABEL**

SEIS 27.01.2023

Soodla riigi eriplaneeringu kohta laekunud ettepanekud ja Kaitseministeeriumi seisukoht ettepanekute osas. Riigi eriplaneeringu koostamist alustatakse detailse lahenduse koostamisest, lähteseisukohti eraldi ei täpsustata. Lähteseisukohtade järgselt esitatud seisukohtadega arvestatakse asjakohasel juhul eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel.

SISUKORD

MINISTEERIUMID	2
Keskkonnaministeerium	2
Maaeluministeerium	4
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	5
Rahandusministeerium	6
Siseministeerium	9
AMETID	10
Keskkonnaamet	10
Maa-amet	14
Muinsuskaitseamet	15
Päästeamet	16
Politsei- ja Piirivalveamet	16
Põllumajandus- ja Toiduamet	16
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	16
Terviseamet	16
Transpordiamet	17
OMAVALITSUSED	19
Anija Vallavalitsus	19
Kuusalu Vallavalitsus	20
Tapa Vallavalitsus	21
VÕRGU VALDAJAD	21

AS Tallinna Vesi	21
MAAOMANIKUD.....	21
M.Teder	21
S. Švilponis	26
MUUD HUVI-GRUPID.....	27
Eesti Linnade ja Valdade Liit.....	27
Riigimetsa Majandamise Keskus.....	28
OÜ Kivikandur	29

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
	MINISTEERIUMID			
	Keskkonnaministeerium	Algamise ja LS avalikustamise järgne 30.11.2022 nr 7-15/22/4836-2	Tutvudes planeeringu lähteseisukohtadega, esitame ettepanekud, millega arvestada planeeringu ja KSH koostamisel. 1. Oluline on käsitleda planeeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid lisaks Soodla veehoidlale ka Soodla jõele, nii vee kvaliteedile kui ka kvantiteedile, arvestades et Soodla veehoidla on oluline veereservuaar Tallinna linna joogiveehaardesüsteemis. Lähteseisukohtades on märgitud, et planeeritakse Soodla jõega seotud vesitõkke ületamise õppekohta, mistõttu võib planeeritava tegevusega kaasneda oluline mõju Soodla jõele. Seetõttu täiendada lähteseisukohtade punkti 1.4 Planeeringu ülesanded ning lisada planeeringu ülesannete hulka Soodla jõe hea seisundi tagamine ja kaitse planeerimine võimaliku planeeringualalt tuleneva negatiivse keskkonnamõju eest. Samal põhjusel täiendada punkti 2.3 Planeeringuga kavandatavate tegevustega kaasneda võib oluline ja asjakohane mõju ning sõnastada loetelus punkt mõju põhja- ja pinnaveele järgmiselt: „Mõju põhja- ja pinnaveele, sh Soodla veehoidla ja Soodla jõe veekvaliteedile ja -kvantiteedile ning veehoidla	1. Lähteseisukohti me antud juhul ei täienda, kuna Soodla REPi puhul on eelvalik varasemalt tehtud ja REPi on alustatud detailise lahenduse koostamisest, ühes KSH programmi koostamisega, seega puudub kohustus lähteseisukohti avalikustada (PlanS 32-34) ja neile ametlikult arvamusi küsida. Oleme palunud ministeeriumitelt ja valitsusasutustelt tingimusi ja sisendit REPi koostamiseks. Mõju Soodla jõe vee kvaliteedile ja kogusele hinnatakse KSH käigus. Vastavad mõjuvaldkonnad on käsitletud KSH programmi peatükkides 6.11 ja 7.2.6.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			infrastruktuurile“.	
			2. Lähteseisukohtade punkti 3.2 Teostatavad uuringud täiendada ning märkida, et militaarmüra uuring tehakse nii olemasoleva kui ka planeeritava ala olukorra koosmõju kohta.	2. Planeeringu koostamise käigus teostatakse militaarmüra uuring. Uuringu eesmärgiks on hinnata ja modelleerida Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringuga kavandatavat perspektiivset (kasutusaegset) müraolukorda. Uuringu tulemusi võrreldakse militaarmüra regulatsioonis sätestatud normidega. Lisaks käsitletakse uuringus kavandatava tegevuse ja Kaitseväe keskpöügooni ning riigimaanteelt lähtuva liikluse müra võimalike koosmõjusid, kuid rõhutada tuleb, et militaarmüra ei ole seadusandlusega reguleeritud ning KeHJS mõistes koosmõju seetõttu tekkida ei saa. Uuringu ja KSH metoodikat on käsitletud KMH programmi peatükis 7.2.8.
		Algamise eelnõu 2 28.04.2019 nr 7-15/19/1907-2	Keskkonnaministeerium kooskõlastab nimetatud eelnõu tingimustel, et KSH menetluse käigus arvestatakse järgmist: 1. Eelnõus ja selle seletuskirjas on toodud planeeringuala suurusks ca 7390 ha. KSH väljatöötamise kavatsuses tuleb kindlasti nimetada ka kavandatud tegevuse mõju riiklikule kasvuhoonegaaside, sh süsiniku bilansile. Lisaks on oluline välja selgitada, kui suure ala moodustab planeeringualast mets, mis planeeringu elluviimisel raadatakse (nt teede ja ehitiste rajamise või harjutusvälja lagedate alade vajaduse tõttu) ning pakkuda lahendusi sama suurusega ala metsastamiseks alternatiivse asukohaga alal. Nimetatud tegevus on eriti oluline, kuna Soodla harjutusvälja ning Kaitseväe keskpöügooni rajamise mõjusid hinnatakse kumulatiivselt ning keskpöügooni puhul ulatub raadatava ala suurus potentsiaalselt 4500 hektarini, mis on riiklikule kasvuhoonegaaside bilansile (riigile võetud kohustuste täimisel) väga olulise negatiivse mõjuga.	1. Arvestame ettepanekuga. Selgituseks, riigi eriplaneeringu planeeringu koostamine toimub planeerimisseaduse redaktsiooni (RT I, 03-01.2022, 4) alusel ja ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse (edaspidi EhSRS) (RT I, 03.01.2022, 9) alusel. EhSRS § 9 lg 31 lähtuvalt koostatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimiseks keskkonnamõju strateegilise hindamise programm (edaspidi KSH). KSH koostamine, sh programmi menetlus, toimub keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) kohaselt avalikus menetluses alustades programmi koostamisega. Programmi koostamisel selgitatakse olulised looduskeskkonnale avalduvad mõjud ja muud asjakohased mõjud, mida on vaja hinnata. Mõju hindamise vajadus riiklikule kasvuhoonegaaside bilansile on toodud eristuvalt välja ka algatamise otsuse seletuskirjas.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			2. KSH käigus on vajalik välja töötada meetmed raskmetallide joogiveesüsteemi sattumise vähendamiseks.	2. Arvestame ettepanekuga vajadusel. Kavandatava tegevuse mõju joogiveele on käsitletud KSH programmi peatükkides 6.10 ja 7.2.6.
		Algamise eelnõu 1	1. Dokumendis „Eelnõule laekunud ettepanekud ja nendega arvestamine“ on Keskkonnaministeeriumi poolt (28.04.2019 kirjaga nr 7-15/19/1907-2) tehtud ettepanekule lisatud märkuses kirjas, et „Mõju hindamise vajadus riiklikule kasvuhoonegaaside bilansile on toodud eristuvalt välja ka algatamise otsuse seletuskirjas.“ Juhime tähelepanu, et sellist selget kliimamõju hindamise viidet seletuskirjas ei leidu ning palume seletuskirja vastavalt täiendada.	1. Vastav viide on kooskõlastamiseks esitatud eelnõust tõesti välja jäänud, kuid on selgitatud, et eelnõus sisaldub informatsioon selle kohta, et KSH koostamist alustatakse programmi koostamise etapist, kus mh määratakse kindlaks mõjud, mida tuleb KSH aruandes hinnata. Arvestades harjutusvälja arendamise programmis kirjeldatud raadamisala ulatust, arvutatakse KSH osana kindlasti ka tegevuse mõju riiklikule kasvuhoonegaaside bilansile. Vastav viide on lisatud REP ja KSH algatamise otsuse seletuskirjale.
			2. Palume keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamise eelnõule lisada selge viide tegevusega seotud otsesele kasvuhoonegaaside (KHG) heitele (nt metsade raadamisest tingitud maakasutuse muutusega seotud heide).	2. Viide on lisatud.
			3. Palume KSH algatamise eelnõule lisada selge viide kliimamuutuste mõjuga seotud riskide ja nendega toimetuleku hindamisele (nt mõju metsatulekahjudega toimetulekule).	3. Viide on lisatud.
			4. Harjutusvälja planeeringualale jääb Soodla jõgi VEE1087000, mis on avalikult kasutatav veekogu. Teeme ettepaneku lisada seletuskirja selgitus veekogu avalikult kasutamisele ja viide vee-seadus § 24 lõikele 7, mille järgi Kaitseministeerium või tema volitatud Kaitseväe või Kaitseliidu struktuuriüksus võib piirata Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljale jääva avalikult kasutatava vooluveekogu või selle osa kasutamist.	4. Viide on lisatud.
			5. Juhime tähelepanu, et planeeritav harjutusväli kattub osaliselt Põhja-Kõrvemaa looduskaitsealaga KLO1000598 ning palume edaspidi menetlusse kaasata ka Keskkonnaamet.	5. Arvestatud.
	Maaeluministeerium	Algamise ja LS avalikustamise järgne 14.11.2022 nr	1. Maaeluministeerium, vaadanud läbi riigi eriplaneeringu lähteseisukohad ja hinnanud eriplaneeringu eesmärgi ja planeeringuala maakasutust, märgib, et meie hinnangul on	1. Võtame teadmiseks.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
		4.1-5/1932-1	valdavalt tegemist metsamaaga. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (PRIA) toetuste ja põllumassiivide registri andmetel ei ole eriplaneeringuga kavandatud maa-alal registrisse kantud põllumassiive ning sellest järelдатuna ei ole seal ka põllumajanduslikku tegevust. Tulenevalt eeltoodust ei pea Maaeluministeerium vajalikuks enda kaasamist Soodla harjutusväljaku riigi eriplaneeringu koostamisse.	
	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Algamise ja LS avalikustamise järgne 02.12.2022 nr 1.10-9/2022/6689-3	1.REP ala hõlmab Transpordiameti hallatavaid riigiteid ning seetõttu palume arvestada Transpordiameti 29.11.2022 kirjas nr 7.2-1/22/5556-5 teile toodud ettepanekute ja märkustega.	1.REPi alale riigiteid ei jää, kuid osaline puutumus on riigitee nr 13 Jägala – Käravete tugimaanteega. Arvestame sisendit teemade osas, mida on võimalik REPi objekti spetsiifikat ja asukohta arvesse võttes arvestada. REPi raames teeme täiendavat koostööd Transpordiametiga.
			2. Kuna harjutusvälja kasutamisega võib kaasnedä õhuruumi kasutamise tingimuste muutus, potentsiaalsete piirangute lisandumine ja mõjud tsiviillennundusele, siis REP ja KSH väljatöötamise etapis palume teha koostööd Transpordiametiga, kaasates samuti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi. Märkime, et Kaitseministeeriumi esindajad on nimetatud Vabariigi Valitsuse õhuruumi kasutamise komisjoni liikmeteks, kus tuleb taolised õhuruumi kasutamist muutvad otsused eelnevalt arutamiseks esitada. Detailsemad piirangud ja eritingimused väljastab Transpordiamet.	2.Arvestame REPi koostöö etappide raames.
		Algamise eelnõu 07.05.2019 nr 2-10/18-0233/3490	Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium kooskõlastab Vabariigi Valitsuse korralduse „Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ eelnõu alljärgneva märkusega arvestamisel. Eelnõus sisalduva info põhjal on eriplaneeringul puutumus riigiteedega, seetõttu palume tagada Maanteeameti kaasatus kui otsustatakse Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine. Riigi eriplaneeringu ning keskkonnamõjude strateegilise hindamise koostamisel palume arvesse võtta meie 17.06.15 kirjaga nr 2-10/15-00027/008 edastatud Maanteeameti seisukohad kui jätkuvalt aktuaalsed.	1. Transpordiamet kaasatakse planeeringu koostamise protsessi.
		Algamise eelnõu	1.Planeeringu koostamisel ja keskkonnamõju strateegilise hindamise teostamisel palume täpsustada Soodla harjutusvälja ja har-	1.Ettepanekuga arvestatakse.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			jutusvälja ohuala välispiiri kaugust riigiteest tee kaitsmise, kor-rashoiu korraldamise ning liiklusohutuse tagamise vajadusest lähtuvalt. Samuti palume täpsustada harjutusvälja kasutusega seotud transpordi ja tehnika põhilised liikumisteed pääsuks har-jutusväljakule (sh juurdepääsud riigiteelt nr 13 Jägala-Käravete). Nii juurdepääsu kavandamiseks riigiteelt kui alljärgnevalt loetletud tegevuste osas palume teha koostööd Transpordi-ametiga.	
			2. Avalikult kasutatavate teede osas on vajalik selgitada välja teedevõrgu vastavus harjutusväljaga seotud transpordi ja teh-nika liikumiseks (gabariidid, kandevõimed jms). Vajadusel kirjel-dada meetmeid avalikult kasutatavate teede vastavusse viimi-seks, mis tagaksid harjutusvälja kasutusega seotud transpordi ja tehnika ohutu liikumise. Samuti on oluline anda hinnang meet-mete maksumusele ning täpsustada meetmete rahastaja.	2. Ettepanekuga arvestatakse.
			3. Palume hinnata harjutusväljal ning sellega piirneval alal toimu-vat suurulukite liikumist, harjutusväljal kavandatava mõju suu-rulukite liikumisele ning sellest lähtuvat mõju riigitee liiklusohu-tusele. Kui hinnangu käigus selgub, et kavandatav tegevus toob endaga kaasa negatiivse mõju liiklusohutusele, tuleb kavandada võimalikud leevendavad meetmed, hinnata nende maksumust ning täpsustada meetmete rahastaja.	3. Ettepanekuga arvestatakse.
			4. Palume hinnata harjutusvälja kasutamise seotud välisõhus leviva müra koosmõju riigiteelt nr 13 Jägala-Käravete lähtuva liiklusrumüraga teega piirnevatel elamualadel.	4. Ettepanekuga arvestatakse.
			5. Palume hinnata ja arvestada harjutusväljal kavandatava tege-vuse mõju liiklusohutusele visuaalse häiringu aspektist lähtuvalt. Harjutusväljal kavandatav tegevus ei tohi põhjustada olukordi, kus riigiteel liikleja keskendub liiklusolukorra jälgimise asemel teega piirneval alal toimuvale.	5. Ettepanekuga arvestatakse.
			6. Harjutusväljaga seotud transpordi ja tehnika parkimise ja või-malike laadimistöde jms teostamise kavandamisel tuleb arves-tada, et nimetatud tegevused tuleb kavandada harjutusväljal või sellega piirneval alal väljaspool riigitee transpordimaad ning ar-vestades tegevusest põhjustatud visuaalse häiringuga riigitee ka-sutajale.	6. Ettepanekuga arvestatakse.
	Rahandusminis-teerium	Algatamise ja LS avalikustamise järgne 14.12.2022 nr 15-5/8662-2	1. PlanS § 53 lõike 2 kohaselt peatub riigi eriplaneeringu kehtestamisega planeeringuala varem kehtestatud planeeringu või selle osa kehtivus. Planeeringuala Soodla harjutusväli ning laske- ja õppeväljad jäävad Harju maakonnaplaneeringus 2030+	1. Arvestatakse. Maakonnaplaneeringus toodud rohevõrgustiku tingimused, mis on asjakohased ka riigi eriplaneeringu korral esitatakse riigi eriplaneeringus.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			määratud riigikaitse harjutusvälja alale. Liikumiskoridorid aga on kavandatud maakonnaplaneeringuga reserveeritud rohevõrgustiku tuumalasse. Seega peatub riigi eriplaneeringu kehtestamisel alal muuhulgas maakonnaplaneeringu kehtivus, mistõttu antud alal ei kehti ka maakonnaplaneeringust tulenevad tingimused. Palun maakonnaplaneeringus seatud asjakohased tingimused rohevõrgustiku toimimiseks liita tingimustena riigi eriplaneeringu koosseisu, et vältida rohevõrgustiku toimimise ohtu seadmist.	
			2. Lähteseisukohtade lk 8 on toodud: „Eriplaneeringu alale jäävad Põhja-Kõrvemaa loodusala ja linnuala. Seda arvestades on KSH osana vajalik läbi viia nõuetele vastav Natura mõju hindamine“ ja lk 10 viimane lause on: „KSH läbiviimisel lähtutakse PlanS-i kohasest KSH menetlusest“. PlanS § 2 lg 3 kohaselt planeeringu koostamise käigus läbiviidavale keskkonnamõju strateegilisele hindamisele kohaldatakse planeerimisseadusest tulenevaid menetlusnõudeid. Natura 2000 võrgustiku alal ja piiriülel keskkonnamõju strateegilisel hindamisel lähtutakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses ettenähtud menetlusest. Nõuded keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande sisule ning muudele tingimustele tulenevad keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest. Soovime täpsustada sätte tähendust. Nimelt planeeringu ja KSH koostamisel lähtutakse üldreeglina planeerimisseaduse kohasest menetlusest. Kui aga KSH raames on vajalik läbi viia Natura hindamine ja/või piiriülene KSH menetlus, siis tuleb lisaks planeerimisseaduse menetlusnõuetele Natura hindamise korral järgida lisaks KeHJS § 45 sätestatud ja piiriülese KSH korral järgida lisaks KeHJS § 46 sätestatud.	2.Arvestatakse.
			3. Lähteseisukohtade punktis 2.3 (lk 9) on toodud: „Planeeringuga kavandatavad tegevused, millega võib kaasneeda oluline või asjakohane mõju, määratakse KSH programmi etapis. Planeeringu alast välja ulatuvat laiendatud ohuala Soodla harjutusväljale määratud ei ole, kuid arvestades pingelist/ eskaleeruvat julgeoleku olukorda, on surve selle määramiseks suur, mistõttu tuleb mõjude hindamisel arvestada laiendatud ohuala võimaliku olemasoluga. Võimalikud piirid selleks annab ette tellija planeeringu koostamise käigus.“ Selgitame, et planeeringu saab kehtestada vaid planeeringualal, mistõttu ei ole väljaspool seda asuval alale	3.Arvestatakse. Soodla HV-I saab kasutada Eesti Kaitseväge, Kaitseliidu ja meie liitlaste relvastuses olevaid relvi selliselt, et nende ohualad jäävad harjutusvälja piiridesse, . Eeldusel, et sarnaselt Vabariigi Valitsuse 27.08.2015 korraldusele nr. 352 „Kaitseväge keskpõlügeni ümbritsevas riigimetsas väljaõppeks loa saamine“ metsaseadus § 36 lõike 1 punktide 2 ja 3 alusel, võetakse Vabariigi Valitsuse poolt vastu korraldus ka Soodla harjutusvälja ümbritseva riigimetsa kasutamise kohta, on Soodla

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			võimalik tingimusi saada. Kui eriplaneeringuga on soov kavandada ohuala planeeringualast väljapoole, jääb selgusetuks, kuidas on võimalik sellisel kujul planeeringut kehtestada. Juhime tähelepanu, et kui menetluse käigus soovitakse kaaluda esialgse planeeringuala suurendamist, tekitab see tõenäoliselt ka vajaduse teatud menetlusetappide kordamiseks ja muudatuste tegemiseks ajakavasse.	harjutusväljal lubatud ka tegevused, mille korral ulatuvad ohualad väljaspoole harjutusvälja piire. Ühtlasi tähendab see väljapoole harjutusvälja piiri ulatuva ohuala nõuetekohast tähistamist. Vastav otsus tehakse eraldiseisvana riigi eriplaneeringust Vabariigi Valitsuse poolt. Tegevuse mõjud hinnatakse REPi KSH osana et tagada mõjude hindamise läbipaistvus ja võimalike kumuleeruvate mõjudega parem arvestamine.
		Algamise eelnõu 3 03.06.2019 nr 1.1-11/2475-4	Rahandusministeerium tänab selgituse eest ja kooskõlastab uuesti kooskõlastamisele esitatud Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamiseks.	Võetud teadmiseks.
		Algamise eelnõu 2 17.04.2019 nr 1.1-11/2475-2	1.Rahandusministeerium kooskõlastab korralduse eelnõu alljärgneva märkusega arvestamisel. Planeerimisseaduse § 3 lõike 1 kohaselt on planeering konkreetse maa-ala (planeeringuala) kohta koostatav terviklik ruumilahendus. Terviklikku ruumilahendust peab tõlgendama vastavalt planeeringu eesmärgile. Seega peab planeeringuala hõlmama kogu maa-ala, mille kohta planeeringut koostatakse. Planeeringuala peab olema üheselt arusaadavalt väljatoodud nii korralduse eelnõus, selle lisades kui ka seletuskirjas. Seega tuleb lisa 1 joonisel näidata Soodla harjutusväljast välja jääva põhja-lõuna suunalise tee planeeringuala asukoht. Sama täiendus tuleb teha ka korralduse eelnõu seletuskirja joonisel 1.	1.KaM esitas 11.05.2019 kirjaga nr 5-5/19/1468 järgneva selgituse. Eelnõus toodud planeeringuala hõlmab kogu planeeringuga kavandatavat, k.a Soodla harjutusväljast välja jääva põhja-lõuna-suunalise tee võimalikku asukohta Koitjärve külas, Soodla harjutusvälja ning Soodla harjutusvälja ja Kaitseväe keskpõlügeni vaheliste võimalike ühenduste asukohti (tee koridore). Planeeringuga kavandatavate objektide täpsed asukohad selguvad planeeringulahenduse koostamisel. Sellest tulenevalt ei ole Kaitseministeeriumi hinnangul võimalik enne planeeringu algatamist ja ruumilahenduse koostamist, sh keskkonnamõju strateegilist hindamist, objektide asukohti joonisel näidata.
		Algamise eelnõu 1	1. Korralduse eelnõu preambulis palume korrigeerida korralduse andmise aluste viiteid järgnevalt: „Planeerimisseaduse § 28 lõike 1 alusel ning kooskõlas § 27 lõigetega 2 ja 7 ning ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 9 lõikega 1:“ Korralduse andmise alus on vaid PlanS § 28 lg 1, ülejäänud sätted ei ole korralduse andmise aluseks, küll võib need preambulis	1. Arvestatud.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			välja tuua kooskõlas olevate normidena. Samast sõnastusest palume lähtuda ka korralduse seletuskirja esimeses lõigus.	
			2. Korralduse eelnõu punktis 1 lisada esimese lause lõppu „detailse lahenduse koostamisest”. Asjaolu, et planeeringut koostamist alustatakse detailse lahenduse koostamisest, tuleks välja tuua juba korralduse alguses (p-s 1).	2. Lisatud.
			3. Korralduse eelnõu punkt 4 kustutada. Juhul, kui planeeringu detailsest lahendusest koostamisest alustamine on märgitud p-s 1, ei ole selle sätestamine p-s 4 enam vajalik.	3. Kustutatud
			4. Korralduse eelnõu viimane punkt (eelnõus numbriga 7) sõnastada järgnevalt: „Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Kaitseministeeriumi veebilehel”. Selline sõnastus vastab meie hinnangul paremini PlanS § 28 lõike 5 punktile 4.	4. Korrigeeritud vastavalt.
			5. Palume kaaluda korralduse lõpus oleva vaidlustamisviite välja jätmist. Kohtute hinnangul on planeeringu algatamise puhul tegemist toiminguga ja sel juhul pole see säte asjakohane.	5. Viide on jäätud sisse, et lähenemine oleks sama, mis oli Kaitseväe keskpõlügeni puhul.
			6. Korralduse seletuskirjas palume kohtades, kus viidatakse, et harjutusvälja asukoht määrati 09.04.2018 kehtestatud Harju maakonnaplaneeringuga 2030+, täpsustada sõnastust nii, et see vastaks Riigikohtu 21.10.2021 lahendile nr 3-18-913/69, st kasutada väljendit „harjutusvälja põhimõtteline asukoht” (ptk 2.3.1 viies lõik ning ptk 2.3.3).	6. Korrigeeritud vastavalt.
	Siseministeerium	Algamise ja LS avalikustamise järgne 11.2022	1. Soodla veehoidla on avalik veekogu ning seda piirkonda kasutatakse väga sagedaselt koriluseks ja ei saa välista kogukonnaliikmete sattumist harjutusalale, kui see ei ole füüsiliselt piiratud. Seega eelkõige paikse kogukonna kaasamine on siinkohal väga oluline, vältimaks hilisemaid probleeme, mis lisavad ka Politsei- ja Piirivalveametile töökoormust.	1. Teadmiseks võetud. Harjutusvälja piir tähistatakse, aga füüsiliselt juurdepääsu harjutusväljale ei takistata, va juurdepääsuteede asukohtades tõkkepuudega. Kohalik kogukond kaasatakse REPi koostamisse.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			2. Päästetööde seisukohast palume tagada, et planeeringualasse kavandatavatel ehitistel oleks tagatud nõuetekohane tuletõrje veevõtukohtade olemasolu ning päästemeeskonna juurdepääs ja territooriumil on rajatud päästetehnikaga manööverdamise võimalus.	2. Arvestame planeeringulahenduse koostamise käigus.
			3. Kui harjutusväljakule plaanitakse rajada lõhkamisala, siis selle asukohast ja kasutamistingimustest oleksime huvitatud ja palume seetõttu kaasata ka Siseministeeriumi.	3. Teadmiseks võetud. Hetkel ei ole vajadust lõhkamisala rajamiseks.
	AMETID			
	Keskkonnaamet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 30.11.2022 nr 6-5/22/21361-2	Käesolevaga esitame omapoolsed ettepanekud ja tingimused eriplaneeringu ja selle KSH koostamiseks: 1. Lisaks müra uuringule ja hinnangutele tuleb kindlasti uurida ka mõjusid välisõhu kvaliteedile (nt lõhkeainete ja laskemoona kasutamine, mootorsõidukid jne).	1. Arvestatakse KSH koostamisel. Mõjusid välisõhu kvaliteedile on käsitletud KSH programmi peatükides 6.12 ja 7.2.7.
			2. Soodla harjutusvälja ja Kaitseväe keskpõlügeni ühenduskoridoride välja pakutud võimalikud asukohad kattuvad järgmiste objektidega: - põhjapoolne teekoridor Suru turbamaardla (registrikaardi nr 256) passiivse reservvaru plokiga 3 ja 4 ning Pikajärve II liivamaardla passiivse reservvaru plokiga 1; - lõunapoolne teekoridor Sillaotsa II liivamaardla passiivse reservvaru plokiga 1. Maavaravaru on passiivne juhul, kui selle kaevandamine ja kasutamine on õigusaktide kohaselt keelatud või ei ole selle kaevandamine ja kasutamine keskkonnakaitse vajadust arvestades võimalik (maapõueseadus § 23 lg 6). Seega puudub planeeritavatel objektidel oluline mõju eelpool nimetatud maardlatele ja seal registrisse kantud passiivsele maavaravarule. Keskkonnaamet märgib, et maapõueseaduse § 15 lg 1 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik ka Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse luba. Keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja on Maa-amet.	2. Teadmiseks võetud.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			3. Dokumendist „Lähteseisukohad Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu detailse lahenduse koostamiseks ja keskkonnamõju strateegilise hindamiseks“ (edaspidi lähteseisukohad) ei nähtunud, et KSH käigus hinnatakse mõjusid jäätmekäitlusele. Keskkonnaameti hinnangul on KSH käigus vaja anda hinnangud ka jäätmetekke võimaluste ja jäätmekäitluse kohta, kuna eeldatavalt lisaks olmejäätmete kogumisele hakatakse harjutusväljal koguma ka militaarjätmeid (nt laskemoona hülsid ja pakendid).	3 Mõju jäätmekäitlusele on käsitletud KSH programmi peatükkides 6.14 ja 7.2.13.
			4. Kaitsealustest liikidest lähtuvalt tuleb lisaks lähteseisukohades toodule hinnata igat kaitsealust liiki eraldi, mitte üldiselt „kaitsealused liigid“. Mõjud (negatiivsed ja positiivsed) tuleb välja tuua liigipõhiselt.	4. Arvestatakse KSH koostamisel.
			5. Juhime tähelepanu, et osade kaitsealuste liikide inventuuri andmed võivad olla vananenud, mistõttu on adekvaatsete otsuste tegemisel vajalik teostada värske inventuur ja registris (Eesti Looduse Infosüsteemis) olevate kasvukohtade/elupaikade kontroll, sh väljaspool kaitstavaid alasid asuval arendusala osal.	5. Palume täpsustada, milliste inventuuride andmed võivad Keskkonnaameti hinnangul olla vananenud, millistes REPi ala piirkondades ja milliste liikide osas?
			6. Hinnata tuleb nii liigipõhiselt kui ka kumulatiivselt kõigi kaitsealuste linnuliikide pesitsusaegse häirimise mõju (müra, inimeste, sõidukite liikumine jm tegevus).	6. Arvestatakse KSH koostamisel.
			7. Analüüsida tuleb järeelseireks (hilisem mõju peale tegevuse algust) vajalikke tegevusi ja seire mahtu.	7. Arvestatakse KSH koostamisel.
			8. Välja tuleb tuua alternatiivsed lahendused elupaikade killustumise ja servaeefekti minimeerimiseks (kaitsealused looma- ja taimeliigid).	8. KSH aruandes selgitatakse tegevuse mõju elupaikade killustumisele ja esitatakse võimalikud mõju leevendavad meetmed.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			9. Tagada väljaspool kaitstavat ala asuvate I ja II kategooria taimeliikide puhul kasvukoha säilitamine (kui see on võimalik) või kavandada isendite ümberasustamine. Sealhulgas arvestada, et isendite ümberistutamine ei ole eelistatud ning alati võimalik lahendus, millega ilmtingimata saab arvestada, vaid alternatiiv muude võimaluste puudumisel.	9. KSH käigus hinnatakse mõju I ja II kaitsekategooria taimeliikidele, mõjuvaldkonda on käsitletud KMH programmi peatükkides 6.3.2 ja 7.2.1. Kui on vajalik, siis antakse KSH käigus hinnang kaitsealuse taimeliigi ümberistutamise võimalikkuse ja võimaliku asukoha kohta.
			10. Lähteseisukohtade ptk 2.4. joonisele 3 palume lisada ka teekoridorid, mis asuvad Põhja-Kõrvemaa looduskaitsealal ja ühtlasi Natura võrgustiku alal. KSH käigus tuleb hinnata, kui suur on elupaikade ja milliste elupaigatüüpide (ka nende elupaigatüüpide rohkus piirkonnas ning laiemalt) kadu teede ehituse tõttu või kuidas teede ehitus mõjutab elupaikade seisundit, sealhulgas arvestada teede laiusi, tekkivaid teekaitsevööndeid, teede sügavust ja teetamme (veerežiimi muutus jm põhjused), tekitatavaid piirdeid jms. Hinnata teekoridoride mõju kaugust.	10.LS dokumenti eraldi ei täiendata, arvestades et detailsest lahendusest alustamisel, ei ole läheseisukohtade koostamine REPi osa, kuid vajalik info kajastub eskiislahenduse kaardirakenduses. KSH-s hinnatakse ühenduskoridoride Põhja-Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevatele elupaigatüüpidele.
			11. Lähteseisukohtade ptk 3.1. palume lisada Põhja-Kõrvemaa looduskaitseala elupaikade inventuur 2020-2021. Metsaruum OÜ, inventeerijad Aivar Hallang ja Marje Talvis. Värske inventuuri tulemusena on kaitseala metsad, soo- ning rabaalad looduslikus seisundis ning väärtuslikud, sest ainult 15,7% alast on inventeeritud 0-aladeks.	11.Inventuuriga arvestatakse KSH käigus.
			12. Tegevusel on eeldatavalt oluline negatiivne mõju nii kaitsealustele liikidele kui elupaigatüüpidele. Mõju tuleb hinnata kõikide kaitse-eesmärkide põhiselt ning Natura alale tervikuna. Hinnata tuleb kahjusid sh ka väljapoole Natura ala ning kahjude mahtu.	12. KSH koostamisel hinnatakse tegevuse mõju kaitsealustele liikidele, Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele, sh tegevuste läbi, mis toimuvad väljaspool Natura võrgustiku ala piiri.
			13. Kaaluda tuleb teede hulka ja alternatiivseid asukohti, sh arvestada teede ja teetammide poolt tekitatavate killustunud aladega.	13. Ühendusteede arv ja trassikoridorid on määratud REPi algatamise otsusega. REPi ja KSHga täpsustatakse teede paiknemine koridoris ja võimalusel rakendatakse muid leevendavaid meetmeid, mille rakendamisel on tagatud riigikaitseliste eesmärkide realiseeritavus.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			14. Hinnata tuleb tegevuse mõju Soodla jõe, Valgejõe, järvede ja märgalade veerežiimile. Kaasata tuleb veerežiimi ja vee-elustiku eksperte, hinnata arendusala ning teekoridoride (sh ehitatavate teede sügavust arvesse võttes) mõju veerežiimi muutusele ning seeläbi lähedal asuvatele veekogudele.	14. Arvestatakse KSH koostamisel. Teed arendusalal rajatakse harjutusvälja arendusprogrammi kohaselt olemasoleva maastikuga samale tasapinnale. Mõju veerežiimile võib avalduda läbi metsa raadamise. Mõju hinnatakse planeeringu täpsusastmes.
			15. KSH aruanne peab sisaldama veerežiimi muutuste modelleerimist, sh väljaspool Natura ala, kui mõju sinna ulatub.	15 Soodla HV alal ei ole kavas tegevusi, mis eeldatavalt mõjutaksid veerežiimi. Seetõttu ei ole modelleerimise tegemine asjakohane.
			16. Hinnata tuleb tegevuse (lõhkeained jms) mõju veekogude toiteainete tasakaalule.	16. Soodla HV alale ei kavandata lõhkamisalasid nagu Keskpõlvügoonil, samuti ei ole Soodla HV alal plaanis kasutada sellist laskemoona, mis jätab lõhkeemata lõhkekehi. Siiski võib väikeste lõhkeaine kogustega lõhkamisi ette tulla, näiteks silla või tee lõhkamise imiteerimiseks. Sedalaadi tegevuse mõju veekogudele hinnatakse KSH käigus. Vastavad mõjuvaldkonnad on käsitletud KMH programmi peatükkides 6.11 ja 7.1.6.
			17. Hinnata tuleb tekitatava kinnise ala ja ligipääsupiirangute mõju kaitseala külastuslikele eesmärkidele, sh matkarajad, õpperajad, telkimisalad jm kaitseala külastusobjektid.	17.Kaitsekorralduskavas on välja toodud, et külastuskoormus Põhja-Kõrvemaa looduskaitsealal peab säilima optimaalsena (ca 40 000 külastust aastas). KSH-s hinnatakse tegevuse mõju kaitseala külastuslikele eesmärkidele.
			18. KSH käigus tuleb vastavalt hinnatud mõjudele tuua välja ka võimalikud hüvitusmeetmed, sh võimalikke alternatiive.	18. KSH osana viiakse läbi Natura asjakohane hindamine. Juhul kui asjakohase hindamise tulemusena jõutaks järeldusele, et tegevusel on ebasoodne mõju Natura võrgustiku ala terviklikkusele või kaitse-eesmärkidele, liigutakse edasi erandi etappi ja kavandatakse asjakohased hüvitusmeetmed.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
	Maa-amet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 09.11.2022 nr 6-3/22/18596-2	1. Seisuga 04.11.2022 asuvad planeeringuala territooriumil osaliselt või täielikult maavarade registris arvel olevad Sillaotsa II liivamaardla (registrikaart nr 601), Järvepõllu liivamaardla (registrikaart nr 597), Suru turbamaardla (registrikaart nr 256), Pikajärve II liivamaardla (registrikaart nr 600) ja Valgejõe liivamaardla (registrikaart nr 655). Tulenevalt asjaolust, et planeeritakse riigikaitse ehitisi, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, palume võimalusel rajatise maardlatele mitte planeerida. Rajatiste maardlatele planeerimisel palume nende rajamisel arvestada MaaPS peatükis 7 „Muud maapõue kasutamise viisid“ toodud nõuetega.	1. Teadmiseks võetud. Rajatistele seatakse eraldi tingimused, mille puhul võimalusel väldistakse maardla alasid.
			2. Riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade peatükis 5. Koostöö ja kaasamine on märgitud (tsiteerin): „Keskonnaministeerium: planeeringualal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa;“. Täpsustame, et alates 06.06.2022 on keskkonnaregistri maardlate nimistu asemel maavarade register ning maardlate aladel annab planeeringule kooskõlastuse Maa-amet.	2. Lähteseisukohti me antud juhul ei täienda, kuna Soodla REPi puhul on eelvalik varasemalt tehtud ja REPi on alustatud detailise lahenduse koostamisest, seega puudub kohustus lähteseisukohti avalikustada (PlanS 32-34) ja neile ametlikult arvamus küsida. Arvestame märkusega edaspidi viidete märkimisel.
			3. Selleks, et edaspidises planeerimisprotsessis oleks võimalik arvestada maavarade registris arvel olevate maardlatega, palume planeeringu jooniste koostamisel kasutada maavarade registris arvel olevate maardlate piire. Maardlate piiride kujutamisel palume lähtuda Maa-ametist saadud maardlate ajakohastest piiridest. Ajakohaste andmete saamiseks on võimalus kasutada WFS-teenust aadressil https://teenus.maaamet.ee/ows/maardlad?service=WFS&version=1.1.0&request=GetCapabilities või küsida andmete väljavõtte GIS-failidena. Palume joonistele lisada kuupäev, mis seisuga on maardlate andmeid kasutatud. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega. Palume esitada planeering enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Maa-ametile.	3. Teadmiseks võetud.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
	Muinsuskaitseamet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 24.11.2022 nr 5.1-17.5/1752-1	1. Soodla harjutusvälja alale ei jää hetkel riiklikke kultuurimälestisi ega teada olevaid, kuid mitte kaitse all olevaid muistiseid (E.Heinloo kommentaar – esialgne MKA väide ei pea paika, neid muistiseid on seal omajagu). Ala on siiani arheoloogiliselt vähe uuritud, kuid arvestades seda, et ümbruskonnas on mitmeid tiheda arheoloogiapärandi kontsentratsiooniga kohti ning läheduses asub Jägala jõgi, mis oli muinasajal oluline liikumise ja kaubatee, on tõenäoline, et siin leidub seni teadmata arheoloogiapärandi objekte.	1. Teadmiseks võetud.
			2. Arvestades eelpoolöeldut ning tuginedes muinsuskaitseadusele (§ 3, § 31 lg 3) tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) käigus viia läbi arheoloogiline uuring arheoloogiapärandi välja selgitamiseks arhiiviuuringu meetodil.	2. Arvestatakse KSH koostamisel
			3. Nimetatud uuring peab koosnema olemasolevate materjalide (arhiiviallikate) läbitöötamisest ning maastikuanalüüsist kaugseire meetodeid kasutades (sh ajaloolised kaardid ja maakasutusplaanid, kohapärimus, aerofotod, Maa-ameti kõrgusandmete põhjal tehtud reljeefimudelid). Vajadusel viia läbi ka esmane maastikuleire tuvastatud objektide maastikul visuaalseks kontrollimiseks.	3. Arvestatakse KSH koostamisel
			4. Uuringu tulemused koos kaardimaterjaliga esitada KSH aruande lisana. Aruandes näha ette, et kohtades, kus tuvastati potentsiaalseid arheoloogiapärandi objekte, tuleb enne pinnase ja ehitustöid teostada täiendavad arheoloogilised eeluuringud, mille käigus kontrollitakse väikesemahuliste prooviaukude või -kaevistega arheoloogilise kultuurikihi esinemist. Arheoloogilisi eeluuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS § 46–47, § 68 lg 2 p 3; § 69–70).	4. KSH aruandes käsitletakse arheoloogilise uuringu tulemusi avalikustamiseks sobivas täpsustatult. Uuringu tulemused edastatakse Muinsuskaitseametile kooskõlastamiseks pärast uuringu valmimist, KSH menetlusest sõltumatult.
			5. Edasise projekteerimise käigus tuleb arheoloogilise arhiivi- ja eeluuringu tulemusi arvesse võttes hinnata koostöös Muinsuskaitseametiga edasiste arheoloogiliste uuringute vajalikkust ja vajadusel nende ulatust.	5. Arheoloogilise uuringu tulemused edastatakse pärast nende valmimist Muinsuskaitseametile kooskõlastamiseks ning selle alusel sõnastatakse vajalikud tingimused projekteerimiseks.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			6. KSH käigus läbi viidav arheoloogiline uuring aitab minimeerida, kuid mitte kaotada võimalust, kus arheoloogiline kultuurkiht ilmneb alles kaeve- või ehitustööde käigus. Arvestada, et Muinsuskaitseaduse § 31 lg 1 sätestab: „Kui mistahes paigas avastatakse ehitamisel, teede, kraavide ja trasside rajamisel või muude mulla- ja kaevetööde tegemisel arheoloogiline kultuurkiht või maasse, veekogusse või selle põhjasetesse mattunud ajaloolised ehituskonstruksioonid, on leidja kohustatud tööd peatama, säilitama koha muutmata kujul ning viivitamata teavitama sellest ametit.“	6. Arvestatakse KSH koostamisel.
	Päästeamet	-	-	Ei ole 30 päeva jooksul vastanud, kaasatakse järgmises etapis.
	Politsei- ja Piirivalveamet	-	-	Ei ole 30 päeva jooksul vastanud, kaasatakse järgmises etapis.
	Põllumajandus- ja Toiduamet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 28.11.2022 nr 6.2-6/12294-1	Planeeringu lähteseisukohtade ja riigi eriplaneeringu algatamise otsusega tutvumisel selgus, et Soodla harjutusvälja piirkonnas ei paikne maaparandusseaduse mõistes maaparandussüsteeme. Tulenevalt eespool toodust ei esita Põllumajandus- ja Toiduamet tingimusi riigi eriplaneeringu koostamiseks.	-
	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 11.11.2022 nr 16-6/22-15491-002	TTJAI puuduvad ettepanekud Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamiseks. Palume TTJAd riigi eriplaneeringu edasise menetluse käigus kaasaata.	-
	Terviseamet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 30.11.2022 nr 9.3-4/22/8850-2	1. Esitatud lähteseisukohtades on muuhulgas välja toodud järgnev: „KSH käigus tuleb teha militaarmüra uuring.“ Amet palub uuringu valmimisel edastada see planeeringu järgmises etapis ülevaatamiseks.	1.Teadmiseks võetud.
			2. Lähteandmete dokumendis on punktis 3.1 välja toodud, et planeeringualal on läbi viidud mürauuring: „Soodla harjutusvälja mürauuring. Skepast & Puhkim 2015.“ Amet palub planeeringu järgmises etapis ka teostatud uuring edastata ametile	2.Teadmiseks võetud.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			ülevaatamiseks.	
			3. Ehitismüra tasemed ei tohi lähedusse jäävatel elamualadel ajavahemikus 21.00-07.00 ületada KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud normtasest. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase müra kategooria tööstusmüra normtasest. Impulssmüra põhjustavat tööd võib teha tööpäevadel kella 07.00-19.00.	3. Teadmiseks võetud.
			4. Seoses ehitusaegsete tegevustega tekkiv vibratsioon läheduses asuvates elamutes ei tohi ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtusi.	4. Teadmiseks võetud.
			5. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 sätestab, et riigikaitse tegevusega tekitatud müra ei kuulu välisõhus leviva müra hulka ning sellele ei ole kehtestatud normtasemeid. Sellegipoolest võib riigikaitse tegevus põhjustada häiringuid, mistõttu soovitame kaasata elanikke ning planeerimisel arvestada võimalike müra leevendusmeetmetega.	5. Arvestatakse KSH koostamisel.
	Transpordiamet	Algamise ja LS avalikustamise järgne 29.11.2022 nr 7.2- 1/22/5556-5	Transpordiamet palub planeeringu koostamisel arvestada järgnevate ettepanekute ja märkustega: 1. Täpsustada Soodla harjutusvälja ja selle ohuala välispiiri kaugust riigiteest tee kaitsmise, korrashoiu korraldamise ning liiklusohutuse tagamise vajadusest lähtuvalt.	1. Soodla harjutusvälja kasutamisel jäävad ohualad harjutusvälja sisse. Vajadusel täpsustatakse koostöös TRAMiga REPi raames harjutusvälja piiri riigimaantee nr 13 külgneval alal.
			2. Täpsustada harjutusvälja kasutusega seotud transpordi ja tehnika põhilised liikumised peamiseks harjutusväljale (sh juurdepääsud riigiteelt nr 13 Jägala-Kärvete ja riigiteelt nr 1 Tallinn-Narva). Juurdepääsu kavandamiseks riigiteelt teha meiega koostööd. Juurdepääsud riigiteelt nr 1 kavandada läbi liiklussõlmede, arvestades Kuusalu valla üldplaneeringu raames koostatud liikluskorralduse uuringuga (vt manuses jooniseid). Selgitada välja teedevõrgu sobivus harjutusväljaga seotud	2. Kavandatava objekti puhul piisab olemasolevatest riigitee juurdepääsudest ja liiklussõlmedest ning neist objektidest, mis TRAMil juba kavas on. Seega ei ole täiendavad meetmed teadaolevalt vajalikud. Lisaks märgime, et meetmete maksumuse ja rahastaja määramine ei ole planeeringuga lahendatav teema.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			transpordi ja tehnika liikumiseks (gabariidid, kandevõimed jms). Vajadusel kirjeldada meetmeid avalikult kasutatavate teede vastavusse viimiseks, mis tagaksid harjutusvälja kasutusega seotud transpordi ja tehnika ohutu liikumise. Täpsustada meetmete rahastaja ning võimalusel anda hinnang meetmete maksumusele.	Juurdepääsuteede asukohad ja tingimused määratakse REPi vajadustest ning täpsusastmest lähtuvalt ning lahenduse osas tehakse täiendavat koostööd TRAMiga.
			3. Hinnata suurulukite liikumist harjutusväljal ning sellega piirneval alal, harjutusväljal kavandatava mõju suurulukite liikumisele ning sellest lähtuvat mõju riigitee liiklusohutusele. Kui hinnangu käigus selgub, et kavandatav tegevus toob endaga kaasa negatiivse mõju liiklusohutusele, tuleb kavandada võimalikud leevendavad meetmed. Täpsustada meetmete rahastaja ning võimalusel anda hinnang meetmete maksumusele.	3.Mõju loomastikule, sh võimalikud häiringud suurulukitele, hinnatakse KSH käigus. Kui mõju hindamise tulemusena selgub, et kavandatav tegevus avaldab loomastikule olulist mõju, siis pakutakse vajadusel välja leevendavad meetmed. Tuleb silmas pidada, et leevendavad meetmed saavad olla sellised, mida planeeringu tellijal on Soodla REPi raames võimalik rakendada. Mõju valdkondi on käsitletud KSH programmi peatükkides 6.4 ja 7.2.3. Meetmete maksumus ja rahastaja ei ole planeeringu teema ning seda REPi raames ei käsitleta.
			4. Hinnata harjutusvälja kasutamise seotud välisõhus leviva müra koosmõju riigiteelt nr 13 Jägala-Käravete lähtuva liiklusrada teega piirnevatel müratundlikel aladel.	4. Arvestatakse KSH koostamisel.
			5. Hinnata ja arvestada harjutusväljal kavandatava tegevuse visuaalset mõju liiklusohutusele. Harjutusväljal kavandatav tegevus ei tohi põhjustada olukordi, kus riigiteel liikleja keskendub liiklusolukorra jälgimise asemel teega piirneval alal toimuvale.	5. HV välispiir on üldjuhul ümbritsetud metsaga, mis piirab nähtavust tegevustele, mis toimuvad HV alal. Mõningane nähtavus esineb vaid juurdepääsuteede asukohtades, kuid selle hindamist vajalikuks ei pea, kuna omab väga väikest mõju.
			6. Harjutusväljaga seotud transpordi ja tehnika parkimise ja võimalike laadimistööde jms kavandamisel tuleb arvestada, et nimetatud tegevused tuleb kavandada harjutusväljal või sellega piirneval alal väljaspool riigitee transpordimaad ning arvestades tegevusest põhjustatud visuaalse häiringuga riigitee kasutajale.	6.Põhimõttega vajadusel arvestatakse, kuid hetkel ei ole ette näha, et riigitee transpordimaal seda vajadust esineks.
			7. Lähtudes planeerimisseaduse § 43 lõikest 1 viitega § 126 lõikele 1 palume hinnata, kas eriplaneeringu elluviimiseks on vajalik riigiteid laiendada ja rekonstrueerida.	7.Seda vajadust tänase info põhjal ei ole.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			8. Palume seada riigi eriplaneeringu koostamise kohustuseks kohalike teede asukohtade ja riigiteedega ristumiskohtade üldiste põhimõtete määramine kehtivate normdokumentide alusel. Teedevõrk peab vastama arendustegevusele ning juurdepääsude põhimõtted, laiendamise vajadus ja kandevõime tõstmine tuleb lahendada planeeringu koosseisus.	8. Teede asukohad ja tingimused määratakse REPI vajadustest ning täpsusastmest lähtuvalt.
			9. Seletuskirjas ja selle lisades palume kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ning numbreid.	9. Arvestame.
			10. Lähtume riigiteede ehitamisel üle-eestilisest riigiteede teehoiukavast. Me ei saa võtta teehoiukava väliseid kohustusi riigi eriplaneeringu elluviimiseks (katete tolmuvabaks muutmine, uute teede, rekonstrueerimisobjektide valik).	10. Teadmiseks võetud.
			11. Palume arvestada maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel arendustegevuse mõjuga liiklusohutusele vastavalt EL direktiivi 2008/96 artiklile 3.	11. Teadmiseks võetud.
	OMAVALITSU- SED			
	Anija Vallavalit- sus	Täiendav koostöö 18.10.2022 kohtumise protokoll	Anija valla jaoks on olulised teemad: matka- ja suusarajad (Oandu-Ikla, Põhja-Kõrvemaa) ning Soodla veehoidla lõunakallas kui oluline puhkeala, HVst tulenev mürahäiring. Kaaluda põhja ja lõuna laskeväljade ühendusteena Keldrimäe teed.	Koosoleku raames tutvustati esialgset eskiislahendust vallale. Matka-, suusaradade ja Soodla veehoidla lõunakalda tänaste kasutustega arvestatakse ning planeeringulahenduse käigus püütakse leida lahendused, et nii harjutusvälja kui ka olemasolevad puhke- ja elufunktsioonid saaksid edasi toimida. Vajadusel rakendatakse leevendusmeetmeid. Müra osas koostatakse uuring ning seda teemat käsitletakse KSHs. Keldrimäe tee ühendusteena ei sobi, sest on liialt kitsas ning kohati eluhoonetele liialt lähedal.
		Algamise eelnõu 29.04.2019 nr 11-2/484-1	1. Teatame, et kohalik kogukond koos kohaliku omavalitsusega on seisukohal, et kuna kavandatav tegevus tekkitab negatiivseid mõjusid olemasolevasse väljakujunenud keskkonda, siis on mõistlik pakkuda vastu hüvesid, mis leevendavad piirkonnas tekkinud häiringuid.	1. Arvestame ettepanekuga osaliselt. Selgituseks, et Kaitseministeerium on valmis Anija valla ettepanekuid planeeringu koostamise raames analüüsima, kuid ei saa praeguses etapis veel tehtud ettepanekutega arvestamise kohta

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			<p>Anija valla ettepanekud, mida tuleb eriplaneeringus käsitleda:</p> <ul style="list-style-type: none"> lahendada ringistatud terviserajad (Kõrvemaa terviserajad), mis oleks pidevalt avatud ja kooskõlas piirkonna matka- ja spordiürituste korraldajatega. näha ette suusasillad metsaradade ristumisel kaitsevæe teega lahendada alternatiivne terviserada ka ümber Soodla harjutusvälja ala parendada olemasolevad sõiduteed piirkonna elanikele võimalusel rajada keskpõlügeni ohuala piir Jussi järvede keskelt, et säiliks olemasolev RMK Oandu-Ikla matkatee ja vältida ehitustegevust Jussi nõmme piirkonnas. eelistada skeemil-Planeeringuala asukoht ja piir näidatud põhjapoolset tankitee koridori, et vältida ehitustegevust Jussi nõmme piirkonnas. ette näha müramõõtjad elamute piirkondadesse. analüüsida müratõkete rajamist säilitada kõrghaljastus harjutusvälja ja elamute vahel leppida kokku õppuste toimumise sesoonsuses (hilissügis 1.okt.-20.detsember ja varakevad 1.märts-15.aprill) 	hinnangut anda. Kavandatava tegevuse elluviimiseks teeme Anija Vallavalitsusega igakülgset koostööd parima võimaliku lahenduse leidmiseks.
	Kuusalu Vallavalitsus	Täiendav koostöö 20.10.2022 kohtumise protokoll	Soodla HV kavandamine mõjutab oluliselt kogu Kuusalu valla lõunaosa, eelkõige elukeskkonda ning puhkealaid, samuti teede kasutamist. Oluline on hinnata Soodla ja KVVP koosmõjusid.	Koosoleku raames tutvustati esialgset eskiislahendust vallale. Matkaradade ja puhkealade, samuti elamualade tänaste kasutustega arvestatakse ning planeeringulahenduse käigus püütakse leida lahendused, et nii harjutusvälja kui ka olemasolevad puhke- ja elufunktsioonid saaksid edasi toimida. Vajadusel rakendatakse leevendusmeetmeid. Müra osas koostatakse uuring ning seda teemat käsitletakse KSHs, see puudutab ka koosmõju KVVPga.
		Algamise eelnõu 04.06.2019 nr 7-1/1801	<p>Kuusalu Vallavalitsus esitas ettepanekud Soodla riigi eriplaneeringu koostamiseks:</p> <ol style="list-style-type: none"> keskkonna strateegilise mõju hindamise käigus tuleb hinnata ka planeeritava harjutusvälja koosmõju olemasoleva keskpõlügeniga; 	Ettepanekuga arvestatakse. Keskkonnamõju ja muude mõjude strateegilisel hindamisel (KSH) hinnatakse olulisi keskkonnamõjusid ja asjakohaseid sotsiaalseid, majanduslikke ja kultuurilisi mõjusid.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			2. hinnata selle piirkonna rekreatsiooni väärtust ning hinnata selle kadumisel tekkivat mõju ja pakkuda välja alternatiivseid rekreatsioonialasid või hüvitisi.	Mõjud, mida on vajalik hinnata, selgitatakse KSH programmi koostamise etapis avalikus menetluses. Vajadus Soodla harjutusvälja ja keskpõlugooni koosmõju hindamiseks on eristuvalt toodud välja ka algatamise otsuse seletuskirjas. Kavandatava tegevuse elluviimiseks teeme Kuusalu Vallavalitsusega igakülgset koostööd parima võimaliku lahenduse leidmiseks.
	Tapa Vallavalitsus	Algatamise eelnõu 09.05.2019 nr 7-6/19/899-2	Soovime olla kaastatud Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlusse.	Arvestame ettepanekuga.
	VÕRGU VALDAJAD			
	AS Tallinna Vesi	Algatamise ja LS avalikustamise järgne 11.2022	-	Kirjadele ja meeldetuletustele ei ole vastatud.
	MAAOMANIKUD			
	M.Teder	10.01.2023 kohtumise protokoll	Maaomaniku soovide ja võimalike alternatiivide ära kuulamine. 1. Kahjuks mingit olulist uut teavet ma kohtumisel ei saanud. Kohtumisel ja veebis esitatud teavet ei saa kuidagi pidada planeeringu eskiisiks ega isegi esialgseks eskiisiks, kuna planeerimisseaduse § 43 lg. 1 kohaselt tuleb eskiisi koostamisel lahendada sama seaduse § 126 lg. 1 nimetatud asjakohased ülesanded. Seda tehtud ei ole.	Eskiislahenduse tutvustus ning RKIK ja KaMi poolsete seisukohtade väljatoomine. 1. Planeeringu eskiis koosneb joonisest ja seletuskirjast. Kohtumisel näitasime eskiisi osas, mis on oluline selgitamaks, kas ja kuidas on võimalik teie huvidega riigi eriplaneeringu koostamisel arvestada. Ühtlasi selgitasime, et olemas on ka seletuskiri, samuti seda, et planeering jääbki suhteliselt suure üldistusastmega. See on vajalik selleks et planeeringus toodud informatsioon, mis ei ole vajalik planeeringu koostamise kontekstis ei hakkaks harjutusvälja kasutamist võimalikke tuleviku vajadusi silmas pidades takistama ja ei seaks sellega ohtu riigikaitse eesmärkide elluviimist. Planeerimisseadus §126 lg 1 kirjeldab ülesanded, mis lahendatakse

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
				planeeringuga, kõigi nimetatud ülesannete lahendamine ei ole asjakohane ega võimalik eskiisi etapis. PlanS §126 lg 2 alusel on kohustuslikud ülesanded 1-5 ning need ülesanded REPi raames täidetakse. Kõigi planeeringuga lahendatavate ülesannete täpsusaste sõltub planeeringu koostamise korraldaja ja kavandatava objekti vajadustest lähtuvalt.
			<p>2. Olen jätkuvalt seisukohal, et planeeringus on võimalik ja tuleb leida mõistlik lahendus harjutusvälja ja minu maaomandi koosseistamiseks. Suur osa minu maast (jõeäärne osa, kus asuvad ka hooned) jääb kavandatavatest harjutus- ja laskealadest (ka laia viltpliatsiga joonistatuna) väljapoole. Kuna minu maa piirneb Põhja-Kõrvemaa LKA-ga, on võimalik kavandatava "lõuna laskevälja" täpsemad piirid määrata selliselt, et kogu minu maa jääb sellest välja. See ei mõjuta sisuliselt kavandatava laskevälja suurust ega funkionaalsust. Otseselt hoonete kasutamisega seonduv tegevus toimub jõe/veehoidlaga piirneval alal. Juurdepääsutee minu maale kulgeb suures osas mööda Soodla veehoidla kallast ning jääb seega (nagu kogu veehoidla kallast) samuti laskeväljadest välja; väiksem osa tuleks kuni Piibe maanteeni pikendada samuti mööda veehoidla kallast.</p> <p>Ka olemasoleva vähese info põhjal on selge, et minu maad harjutusvälja põhitegevusteks kasutada otseselt ei ole vaja. Niipalju sain kohtumisel teada, et teed piki veehoidla kallast on plaanis Piibe maanteeni pikendada niikuinii, seega oleks olemas ka sobiv juurdepääsutee.</p>	<p>2. Selgitame uuesti kohtumisel räägitut. Suur osa laske- ja harjutusaladest jääb teie kinnistust tõesti väljapoole, kuid relvade ja laskemoona ohualad ulatuvad kõigi kolme laskevälja kasutamisel korral teie kinnistule, nagu need ulatuvad ka Soodla veehoidlale. Osadel relvadel on ohuala suur ja sellest lähtuvalt liikumise ulatus väike. Teiste relvade kasutamisel on ohuala väiksem ja liikumise ulatus harjutustel suurem. Harjutusvälja planeerimisel on riigikaitse eesmärkide saavutamiseks oluline, et ala võimaldaks mitmekesist kasutamist ja see läbi õppimise eesmärkide saavutamist. Seda arvestades suletakse relvade ja laskemoona kasutamisel, millega kaasnevad ohualad, kogu harjutusväli ja juurdepääs teie kinnistule ja seal viibimine ei ole ohutuse tagamiseks võimalik.</p> <p>Täpsustasime ka taktikalise tegevusega mahtu ja kaasnevaid piiranguid. Harjutusvälja kasutusintensiivsus on tänase parima teadmise kohaselt ca 300 päeva aastas. Vaid taktikaline tegevus, mille korral oleks teatud mööndustega (eelnev alale pääsemise kokku leppimine, vajadusel ootamine, enne kui tõkkepuu liikumiseks avatakse vms) võimalik juurdepääs kinnistule ja suvilas viibimine, on eeldatavalt vähemuses võrreldes ohualadega harjutustega.</p> <p>Harjutusvälja kasutamise info laskeväljade kasutamise täpsusega on paigas ja info avalikult kättesaadav vähemalt viis päeva ette, suurõppuste toimu-</p>

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
				<p>mise info on teada oluliselt varem. Koos kasutusinfo avaldatakse ka müra taseme info (madal/keskmine/kõrge).</p> <p>Ühtlasi peame vajalikuks selgitada, et tee Soodla jõe ääres on vajalik ka harjutusvälja kasutamiseks, mistõttu tee kasutamine väikeautoga võib olla vähemalt periooditi oluliselt raskendatud. Lõpuni ei saa välistada ka seda, et ohualasse sattunud lask võib kahjustada hoonet.</p>
			<p>3. Jääb kaks olulist probleemi: müra ja laskmiste ohualad (ehk siis küsimus võimalike juurdepääsu- ja kasutuspiirangute intensiivsusest ja kestusest). Kummagi kohta ei ole mulle mingit täpsemat informatsiooni esitatud, seetõttu on võimatu praegu kujundada seisukohta, kas oleksin valmis neid taluma. Kohtumisel püüti asja mulle sellest aspektist esitada umbes nii, et alal hakkavad 300 päeva aastas ehk lakkamatult toimuma soomusvägede ja suurtükiväeõppused jne. See ei ole tegelikkuses kahtlemata realistlik. Eriti arvestades kavandatava harjutusvälja suurust, on võimalik erinevaid tegevusi hajutada, suunates soomusväe ja raskerelvad kasutama pigem põhja poole Soodla veehoidlat kavandatavat harjutusala, taktikaharjutused jm väiksema intensiivsusega tegevuse aga lõuna poole. Soomustehnikat ja raskerelvi kaasavad õppused, mis tekitavad suurt müra ja millel on suur ohuala, saavad juba ainuüksi nende kulukust arvestades olla pigem harvad, mida näitab ka praktika (vt. keskpõlvülooni harjutusgraafikut). Valdav osa kasutusest saavad olema taktikaõppused, nagu see on ka praegu. Jättes minu maad, mööda veehoidla kallast kulgevat juurdepääsuteed ning kogu veehoidlat ümbritsema piisava laiusega metsase puhvertsooni (mis on nii või teisiti vajalik), on võimalik tihedamalt toimivate taktikaliste õppuste ohuala ja müralist mõju vähendada selle määrani, et saan oma maad kasutada ka nende õppuste ajal, nagu praegugi. Laskmiste ja õppuste ohuala saab minu maa kasutamist takistada vaid juhul, kui toimuvatel õppustel kasutatakse kaudtuld ning lahingumoonu.</p>	<p>3. Täiendavalt eespool toodule. Riigi eriplaneeringu KSH osana modelleeritakse harjutusvälja kasutamisega kaasnev müratase, sh tavalise harjutuspäeva müratase. Müratase on oluliselt suurekalliiriliste relvade kasutamisel ja suurõppuste ajal. Selliste õppuste ajal on harjutusväljal viimine ohutuse eesmärgil keelatud.</p>

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			4. Kokkuvõtvalt olen ka pärast 10. jaanuari kohtumist seisukohal, et planeeringu eskiisi koostamisel saab ja tuleb kaaluda p. 2 nimetatud lahendust.	4. Selgitame, et eskiis ei ole veel planeeringu lahendus. Planeeringu põhilahendus koostatakse üheaegselt keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisega võttes vajadusel ja võimalusel arvesse selle tulemusi. Planeeringu eskiis (kaardirakendus ja seletuskiri) ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise programm avalikustatakse Kaitseministeeriumi veebilehel 1. veebruaril. KSH programm annab ülevaate tegevustest ja mõju valdkondadest, mis vajavad täpsemat mõjude selgitamist. Palume teil eskiisi kaardirakendusega ja seletuskirjaga tutvuda ja vajadusel esitada täpsustavad arvamus/ettepaneku/kommentaari avaliku väljapaneku perioodil. Vajadusel võime pärast seda ka uuesti kohtuda, kuid peame vajalikuks selgitada, et müra modelleerimine toimub KSH aruande koostamise osana ja eeldatav valmimise aeg on juunis 2023. Planeeringu põhilahenduse eelnõu, mis esitatakse asjaomastele asutustele kooskõlastamiseks valmib eeldatavalt detsembris 2024. Lisanduvate uurin-gute/analüüsida vajaduse tekkimisel hiljem.
			5. Märgin, et sõltumata tänasest rahvusvahelisest julgeolekuolukorrast, päevapoliitikast jms, mis kõik on pidevas ja kiires muutumises, kehtib Eestis endiselt üsna muutumatult põhiseadus ja sellel põhinevad teised seadused, sh. planeerimisseadus. Planeeringu koostamisel ei saa lähtuda ainult kaitseväe soovidest (isegi neid prioriteediks seades, nagu praegusel juhul niikuinii on), vaid tuleb arvestada ja kaaluda ka teisi põhiseadusega kaits-tud õigusi (sh omandiõigust), huve ja looduskaitse ning ruumilise planeerimise üldisi põhimõtteid.	5. Põhiseaduse § 32. kohaselt on <i>igaühel õigus enda omandit vabalt vallata, kasutada ja käsutada. Kitsendused sätestab seadus. Omandit ei tohi kasutada üldiste huvide vastaselt.</i> Seega rõhutab põhiseadus lisaks eraomandile ka üldiseid huve. PlanS § 10. lõige 1 alusel on Kaitseministeeriumil kui Soodla HV REPi koostamise korraldajal kohustus tasakaalustada erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaludes neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse.

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
				<p>Erinevate huvide väljaselgitamiseks tehakse planeeringu raames koostööd mitmete osapooltega, sh maaomanikega. Huvide tasakaalustamisel on Kaitseministeeriumi jaoks prioriteediks riigikaitsele- sed aspektid, mis tulenevad Kaitseministeeriumi missioonist - ära hoida Eesti vastu suunatud rünna- kud ja tagada, et Eesti suudab end väliste ohtude eest kaitsta. Sel eesmärgil teeb Kaitseministeerium ettepanekuid Eesti kaitsepoliitika kujundamiseks ning juhib riigikaitse korraldust ja kaitsealast koostööd.</p> <p>PlanS § 10. lõige 2 alusel lähtub Kaitseministeerium Soodla HV REPi puhul (mis on riikliku huvi väljendav planeering) <i>riiklikest huvidest, arvestades võimaluse korral kohalikke huve ja vajadusi</i>. Kohalike vajadustega arvestamise asjaolud selguvad planeeringulahenduse koostamise käigus. Planeeringu elluviimisega kaasnevad mõjud ja võimalused mõjude vältimiseks ja leevendamiseks selgitatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) protsessis.</p>
		2.12.2022	<p>1. Arvestades planeeringuala suurust ning minu maa ja hoonete paiknemist (piirnemine looduskaitseala ja veekoguga) on võimalik leida nii riigi kui eraomaniku huve arvestav ning kooseksisteerimist võimaldav tasakaalustatud lahendus. Selline lahendus tuleb leida, kuna võrdväärse asendusmaa pakkumist ei ole riik vaatamata minu korduvatele ettepanekutele võimalikuks pidanud.</p> <p>Palun selgitada kui kaugele on preguseks jõudnud eriplaneeringu detailse lahenduse eskiislahenduse koostamine.</p>	<p>1. Kooseksisteerimise lahendus vajab täiendavat arutamist.</p> <p>Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamine ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise programmi koostamine on endiselt käimas. Nagu ka varem öeldud, toimub KSH programmi ja koos sellega planeeringu eskiislahenduse avalikustamine orienteeruvalt veebruaris 2023. KSH programmi avalikustamine ja hiljem aruande avalikustamine on koht, kus maaomanikud, asjakohased asutused ja laiem avalikkus saab tehtud tööga tutvuda, esitada küsimusi ja saada vastuseid. Avalikustamisest teavitatakse teid e-postiga.</p>

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
	S. Švilponis	Algamise ja LS avalikustamise järgne 8.12.2022- 9.01.2023 e-kirjavahetus	Kirjavahetus teavitamise teemal ning Soodla HV kavandamisega seotud info jagamisest. Palun edastada minule mõeldud teavitused posti teel teabenõudes näidatud aadressil.	Teavitusi on edastatud tähtid kirjadega, mis ei ole kohale jõudnud ning ka e-kirja teel, mis on kohale jõudnud. Jätkame Teie teavitamist nii posti kui ka e-posti teel. Esialgset eskiislahendust tutvustatati vahemikus november 2022-jaanuar 2023 osapooltele, kes selleks soovi avaldasid. Kuna Teie ei ole kohtumist seni soovitud, on Teil võimalus planeeringu esialgse lahendusega tutvuda avalikul väljapanekul.
		Algamise eelnõu 03.05.2019 – e-kiri	1. Soodla harjutusvälja asukohavalikut ei ole tehtud riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78 kinnitatud Harju maakonnaplaneeringus 2030+.	1. Selgitame Soodla harjutusvälja asutamise ja ala planeerimisega seonduvat. Soodla harjutusväli asutati Vabariigi Valitsuse 09.07.2015 korraldusega nr 282 relvaseaduse § 85 lõike 3 alusel. Relvaseaduse alusel harjutusvälja kavandamisel lähtuti riigikaitse arengukavast ja Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammist. Asutamisega tegi Vabariigi Valitsus põhimõttelise otsuse rajada Soodla harjutusväli asutamise korralduse lisas toodud asukohas. Harjutusvälja asutamine Relvaseaduse mõistes toimus üheaegselt harjutusvälja ruumilise planeerimisega Harju maakonnaplaneeringus 2030+. Harjutusvälja asukoha leidmiseks viidi Kaitseministeeriumi valitsemisalas läbi asukoha eelvaliku analüüs. Asukoha eelvaliku põhimõtted on kirjeldatud harjutusvälja asutamise otsuses ja maakonnaplaneeringu seletuskirjas ptk 4.2.1. Harju maakonnaplaneering 2030+ kehtestamisega riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78 määrati planeerimisseaduse mõistes harjutusvälja asukoht. Riigi eriplaneeringu koostamine toimub planeerimisseaduse redaktsiooni (RT I, 03-01.2022, 4) alu-

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
				sel ja ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse (RT I, 03.01.2022, 9) alusel. Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 9 lg 1 kohaselt võib planeerimisseaduses ette nähtud riigi eriplaneeringu koostamist alustada detailse lahenduse koostamisest, kui maakonnaplaneering on koostatud enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud planeerimisseaduse alusel ja selles on määratud ehitise asukoht.
			2. Kui riik peab minu maa avalikes huvides kaitseväge harjutusväljana kasutamise jätkamist vajalikuks, siis eelistan saada minu maa kasutamise eest riigilt õiglast kasutustasu, mis juhul ma ei teeks sellisele kasutamisele takistusi, kuid oleksin jätkuvalt selle maa omanik. Maa vahetamine oleks minu jaoks vastumeelne samm, mida ma siiski eelistan riigi poolt minult maa äraostmisele. Võimalikule maade vahetusele on mul omad kriteeriumid, mis on kirjas täpsemalt toodud.	2. Selgituseks, et Kaitseministeerium jätkab kõikide maaomanikega läbirääkimisi sobiva lahenduse leidmiseks. Kinnisasja omandamisel arvestab Kaitseministeerium kinnisasja omanike soovidega ulatuses, mis on võimalik tulenevalt riigikaitsest vajadusest ja kinnisasja avalikes huvides omandamise seadusest (KAHOS).
	MUUD HUVI-GRUPID			
	Eesti Linnade ja Valdade Liit	Algamise eelnõu 04.04.2022 nr 5-1/79-2	Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu algatamisest saati ei ole protsessi kaasatud ei ASI Tallinna Vesi, kes vastutab otseselt Tallinna elanike kvaliteetse joogiveega varustamise eest, ega ka Sotsiaalministeeriumit ja Terviseametit, kelle vastutusalas Eesti elanike joogivesi on. Seega tuleks praeguse kooskõlastuse faasis kindlasti koheselt kaasata ka AS Tallinna Vesi, Sotsiaalministeerium ja Terviseamet ning arvestada Euroopa Liidu joogiveega seotud strateegilisi ja taktikalisi suuniseid mida Eesti kui liikmesriik peab täitma ja mis on kirja pandud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Direktiivis (EL) 2020/2184, 16. detsember 2020, olmevee kvaliteedi kohta.	Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamise eelnes harjutusvälja asutamine ja harjutusvälja asukoha määramine Harju maakonnaplaneeringus 2030+. Harjutusvälja asutamise eelselt kaasid Kaitseministeerium ja Kaitseväge esindajad erinevaid huvirühmasid, sh Keskkonnaaministeerium, Keskkonnaamet ja Tallinna Vesi AS. Seda ar-

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
				<p>vestades ei saa öelda, et Tallinna Vesi AS ei ole olnud kaasatud. Soodla harjutusväli asutati Vabariigi Valitsuse 09. juuli 2015 korraldusega nr 2821. Eriplaneeringu eesmärk on harjutusvälja ehitusõiguse määramine, harjutusvälja ja Kaitseväe keskpõlügeni (edaspidi ka keskpõlügen) ühenduskoridoride võimalike asukohtade ning Soodla harjutusväljast ida pool asuva põhja-lõuna-suunalise tee asukoha määramine ja muude planeerimisseaduse § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohaste ülesannete lahendamine.</p> <p>Eriplaneeringu ja KSH eelnõu esitamisel kooskõlastamiseks lähtuti Vabariigi Valitsuse reglemendist § 6 lg 1.</p> <p>Eriplaneeringuga kaasnevaid mõjusid hinnatakse sellega üheaegselt koostatavas KSH, sh tegevus mõju Soodla veehoidlale.</p> <p>Planeeringu koostamiseks toimub koostöö lähtuvalt planeerimisseaduses § 44 (Koostöö ja kaasamine riigi eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel) toodule. Isikud ja asutused, kes kaasatakse KSH koostamisse täpsustatakse KSH programmis, kuid kindlasti kuulub kaasatavate asutuste hulka ka Tallinn Vesi AS.</p>
	Riigimetsa Majandamise Keskus	Algamise ja LS avalikustamise järgne 01.12.2022 nr 3-1.1/2022/5973	1. Märgime, et kavandatavad Soodla harjutusvälja ja Kaitseväe keskpõlügeni ühendavad transpordikoridorid hakkavad kulgema RMK Põhja-Kõrvemaa telkimisalade ja lõkkekohtade vahetus läheduses. Konkreetselt puudutavad need Oru lõkkekohta ja Järvi telkimisalad ning Paukjärve, Jussi ja Venemäe telkimisalad, ühtides ja ristudes mitmes kohas Paukjärve ja Jussi loodusradade, Järvi-Aegviidu matkaraja ja Oandu-Ikla	1.RMK taristuga arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamise raames vastavalt võimalustele. Telkimisalad ja lõkkekohad saavad tõenäoliselt olemasolevas asukohas säilida, kuid nende kasutamine võib ligipääsupiirangute tõttu osadel aegadel aastas olla piiratud, seda juhul kui nn LOA

¹ Vabariigi Valitsuse 09.07.2015 korraldus nr 282 „Soodla harjutusvälja asutamine“- RT III, 14.07.2015, 1, <https://www.riigiteataja.ee/akt/314072015001>

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			<p>matkateega ning kattudes pikalt uue Oandu-Ikla matkatee alternatiivtrassiga.</p> <p>Kavandatavates Soodla jõe ületamiskohtades Kaksiksilla ja Koersilla juures asuvad RMK puhkeala parklad ja õpperadade alguspunktid.</p> <p>Palume riigi eriplaneeringu koostamisel kindlasti arvestada eelpool loetletud RMK külastuskorraldusliku taristuga, et saaks tagatud RMK külastusala jätkuv toimivus. Vastavalt Teie soovile lisame taristu andmeid sisaldavad digitaalsed kaardikihid käesolevale kirjale pakitud failina.</p>	<p>ala kehtestatakse (võimalik LOA ala kehtestatakse REPist eraldiseisvalt Vabariigi Valitsuse otsusega). Matkaradade kulgemise ja vajalike muudatuste osas teeme täiendavat koostööd ning vajalikud lahendused selguvad koostöö käigus.</p>
			<p>2. Lisaks palume Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringuga mitte seada piirangud metsa majandamisele nii planeeringualal kui ka väljapoole planeeringuala asuvatel metsaaladel, et metsa majandamine oleks jätkuvalt võimalik vastavalt kehtivatele seadusandlikele aktidele.</p>	<p>2. Tingimused metsamajandamisele selguvad KSH koostamise käigus koostöös erinevate osapooltega. Ei saa välistada täiendavate tingimuste määramist metsamajandamisele kui see on vajalik avalikust huvist lähtuvalt või looduskaitseliste vm väärtuste säilimiseks.</p>
			<p>3. Peame väga oluliseks, et planeerimise käigus leitakse lahendus Aegviidu-Kemba suunalise liiklusühenduse säilitamiseks Pikajärve tee kaudu.</p>	<p>3. Aegviidu-Kemba liiklusühenduse säilimiseks on kavandatud Põhja-Lõuna suunaline alternatiivne tee. Siiski peab arvestama, et osaliselt võib Soodla HV ja KVKP vaheline piirkond avalikkuse jaoks teatud ajal aastas olla suletud, kui otsustatakse nn LOA ala kehtestamine.</p>
		<p>Algamise eelnõu 07.05.2019 nr 3-1.1/1339</p>	<p>RMK on igati huvitatud Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu koostamise protsessis osalemisest.</p> <p>RMK teeb ettepaneku lisaks keskkonnakorralduskavale koostada ka metsamajanduskava, millega määratletakse üldised metsa majandamise, s.h. metsa uuendamise põhimõtted Soodla harjutusväljal.</p>	<p>Arvestame ettepanekuga määrata REP raames üldised metsa majandamise põhimõtted.</p>
	<p>OÜ Kivikandur</p>	<p>20.10.2022</p>	<p>Kivikandur OÜ on 03.04.2019 kirjaga esitanud Teile päringu, millega soovisime teada, kui kaugele on jõutud riigi eriplaneeringu menetlusega ning millal oleks võimalik jätkata Kosu kruusamaardlas Kosu II uuringuruumis varu arvele võtmise menetlusega ehk Kosu kruusamaardla registrikande muutmise menetlusega.</p>	<p>1. Anname teada, et Soodla HV riigi eriplaneeringu protsess on alles alanud, see algatati 12.05.2022 ning kehtestamine on esialgu kavandatud detsembris 2024.</p>

	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Kaitseministeeriumi seisukoht
			<p>Kosu II uuringuruumi piires levivad ehituskruusa ja ehitusliiva maavara varuplokid kattuvad Kaitseministeeriumile kuuluva riigikatselise ehitise Soodla harjutusväljaga (VID kood 76) ja selle piiranguvööndiga. Varuplokid paiknevad katastriüksusel Kolga metskond 83 (katastritunnus 35301:001:0158). Eelnevast tulenevalt on vajalik Kosu kruusamaardlas registrikande muutmise menetlusega jätkamiseks Kaitseministeeriumi poolset kooskõlastust varude arvele võtmise aruandele.</p> <p>Tulenevalt eelnevast palume taaskord informatsiooni, kas varasemalt menetluses olnud riigi eriplaneeringu menetlus, mis oli seotud Soodla Harjutusväljaga, on lõpetatud ning millal on võimalik jätkata Kosu kruusamaardlas registrikande muutmise menetlusega, et arvele võtta Kosu II uuringuruumi piires levivad ehituskruusa ja ehitusliiva varud aktiivsete tarbevarudena.</p>	